

Pogrindžio jaunimas

Visuose mūsų rūpesčiuose tyro tam tikra tamsa, ypač tuose rūpesčiuose, kuriuose nematyti aiškiaus sprendimo. Vienas tokių rūpesčių yra mūsų jaunimas, augantis abiejose Atlanto pusėse ir pergyvenantis skirtingus pavojus. Išeivijoje gresia jam laisvės nešamas nutautėjimas, okupuotoje Lietuvoje — vergijos brukamas rusiškas sovietėjimas ir nukriukšcionėjimas. Kaip tamsią naktį išryškėja žvaigždės, taip rūpesčių tamsoje sušvinta praigiedruliai. Laisvės ir taikos žygio metu Skandinavijoje drąsiai pasireiškė išeivijos jaunimas, o savo pogrindžio spauda pastaruoju metu prabilo okupuotos Lietuvos jaunimas. Neseniai Vakaruose gautas jau antras numeris pogrindžio leidinio "Juventus academica" (Akademinis jaunimas). Tai nauja prošvaistė dabartinėje mūsų tautos naktyje, prošvaistė, kuri liudija nepalaužtą jaunimo dvasią ir po 40 vergijos metų. Iki šiol mus pasiekdavo vyresnės kartos pogrindžio leidiniai, liudijantys bendrą tautos pasipriešinimo dvasią. Juose buvo nemažai kalbama ir apie jaunimą, ypač vidurinių mokyklų, kuriose siautėja ateistiniai sovietų mokytojai bei mokytojos, bet nebuvo girdėti paties jaunimo balso. Dabargi su "Juventus academica" pasigirdo autentiškas pavergtos Lietuvos jaunimo balsas, paneigiantis komunistines "Jaunimo gretas".

KA GI skelbia ten naujasis jaunimo balsas? Kiek matyti iš antro "Juventus academica" numerio, yra susidariusi Lietuvos jaunimo sąjunga, kurios valdyba skelbia savo pranešimą. Žinoma, tai pranešimas, ateinantis iš pogrindžio, bet jis gana platus, išdėsantis savo pažiūras bei gaires. Jos buvusios aptartos eiliniame valdybos posėdyje. Visų pirma tame pranešime džiaugiamasi drąsia užsienio baltiečių veikla, ypač Taikos ir laisvės ryžto Baltijos jūroje: "Šis renginys — didžiulė moralinė parama už nacionalinę nepriklausomybę, žmogaus teises kovojantiems Latvijos, Lietuvos, Estijos žmonėms..." Tai esąs atsakas ir į komunistinio pasaulio jaunimo festivalį Maskvoje. "Juventus academica" taipgi džiaugiasi Kopenhagoje surengtu trbunolu, kuriame buvo teisiama nusikaltėlė Sov. Sąjunga. Esą į tą teismą turėtų būti pakviestas ir "tarptautinis nusikaltėlis" V. Molotovas. Baigminis Helsinkio aktas turėtų būti atšauktas, nes per 10 metų visi įsitikino, kad Sov. Sąjunga savo įsipareigojimų nevykdo: "... jei tarptautinių susitarimų nesilaikoma, jie turi būti denonsuojami. Priešingu atveju tik kompromituojami tiesos ir gėrio idealai, tokie susitarimai tampa visos žmonijos pažangos stabdžiu".

NEĮMANOMA trumpame rašinyje atpasakoti 26 puslapių pogrindžio leidinio, tačiau negalima nepaminėti būdingiausių bruožų. Iš minėto Lietuvos jaunimo sąjungos valdybos pranešimo matyti, kad pagrindinis jos dabarties rūpestis yra savojo kelio raišymas ir Lietuvos nepriklausomybė. Esą dabar neįmanoma demokratinių valstybių jaunimo organizacijų struktūros perkelti į totalistinę visuomenę, okupuotą valstybę. "Kokie patrauklūs bebūtų ateitininkų, pavasarininkų ir kitų nepriklausomos Lietuvos jaunimo organizacijų idealai, jų nuopelnai auklėjant tuometinę jaunąją kartą, jų indėlis kovoje už Tėvynės laisvę, — perėmę jų estafetę, apmąstę ir kūrybiškai įsisavinę turtingą jų pavikimą, mes turime eiti savo keliu..." Kol kas tas kelias dar nesurastas, bet imponuoja žmogaus teisių sąjūdis, kvėptas A. D. Sacharovo. Panašiu keliu einąs rusų jau-

Helsinkyje prie Estijos vyriausybės pastatyto paminklo suomiams, kovojusiems už Estijos nepriklausomybę. Prie paminklo — G. GIEDRAITYTĖ, dalyvavusi demonstracijoje ir nešusi Lietuvos vėliavą Nuotr. St. Daliaus

nimas, kurio tikslai betgi skiriasi nuo lietuvių, latvių, estų, armėnų, gruzinų panašaus judėjimo, siekiančio nacionalinės nepriklausomybės. "Rusų teisiniam judėjimui svarbiausia — socialinės permainos", tuo tarpu kitom tautybėm svarbiausia — nepriklausomybė. Jau iš tų pareiškimų aiškiai matyti, kad dabartinis okupuotos Lietuvos jaunimas, jieskodamas galimos organizacinės formos ir veiklos būdų naujame kontekste, atsiremia į tradicinį Lietuvos jaunimo pagrindą ir bando rasti naujus kelius ateities Lietuvon.

YPATINGAS ĮVYKIS SOLISTO EDVARDO KANIAVOS

KONCERTAS

PIANISTĖ — MUZA ROBACKYTĖ

PIANO VIRTUOZĖ DVIEJŲ INTERNACIONALINIŲ KONKURSŲ LAUREATĖ

EDVARDAS KANIAVA

YRA BARITONAS — VEDANTIS LIETUVOS OPEROS DAINININKAS

Šie du lietuviai artistai, atvažiuoja iš Lietuvos ir koncertuos mūsų lietuvių kolonijai, tik vieną sykį š.m. spalio mėnesio 5 dieną 19 valandą. Vिला Zelinos Seselių Pranciškiečių kolegijos salėje.

Nepraleiskite šios nepaprastos progos pamatyti po daugelio metų dainininką ir pianistę iš Lietuvos. Bilietų kainos: Cr. 10.000 ir 20.000 (garbės vietos)

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 60.000

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 120.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetraž Cr\$. 5.000

Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca – CEP. 03124

São Paulo – Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 1.500.

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 100.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetraž Cr\$. 5.000

Už skelbimų kalbą ir turinį Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

suprask, kad menkas malonumas man su tavimi čia ginčytis ir leisti vel tui laiką. Todėl susitarkim taip: imk šį popieriaus lapą ir rašyk, ką aš tau padiktuosiu. Tik tuomet aš garantuoju tavo įstojimą į Kunigų seminariją".

"Ne, nerašysiu. Užtenka to, kiek pasikalbėjome. Aš noriu tik vieno: būti geras kunigas ir tuo pačiu pavyzdingas pilietis. Tik ne išdavikas. Manau, kad neverta vėl iš naujo įrodinėti".

"Tuomet apie įstojimą į seminariją nė negalvok". – šaukė saugumietis Vincas". Galėsi sau ir toliau per visą gyvenimą tūpinti letnų vėje lentas. Tu nemanyk, kad tik ant tavęs vieno užsisėdome ir šito reikalaujame. Juk ir klierikai, ir kunigai gyvenate tarybinėje visuomenėje, todėl turite skaitytis su valstybės reikalavimais".

"Bet juk Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir įstojimas į Seminariją turi priklausyti nuo Seminarijos rektoriaus ar vyskupo, o ne nuo jūsų" – bandžiau jam aiškinti.

"Kas tau pripumpavo tiek daug antitarybinės dvasios? Tu jau spejai susidėti su kunigais "ekstremistais" ir nori jų pėdomis sekti. Ne, taip nebus. Apie seminariją tuomet užmiršk visiems laikams ir niekada nesvajok, kad priėmimas į seminariją nepriklausys nuo valstybės. Savo atsakymu tu nieko nepagąsdinsi tik pakenksi pats sau ir Bažnyčiai. Nesikarščiuok, vadovaukis savo protu, o ne pamokymais" piktai mokė saugumietis.

"Kartais neužtenka žmogiškos išminties. Geriausia klausyti savo sąžinės ir Dievo balso" – pasakiau jam.

"Jei visada paisysi tos sąžinės išvedžiojimų – pražūsi gyvenime, nieko nepasieksi. Tu tik geriausiai pasižiūrėk į vyresniųjų kunigų gyvenimą ir pamatysi, kad jie mažai paiso, ką liepia sąžinė, o gyvena kaip jiems geriau. Mes tau garantuojame puikią ateitį, padėsime iškilti į hierarkus, galėsi dirbti didesnėje parapijoje, išvažiuoti į užsienį, jei tik būsi protingas. Tad rašyk pasižadėjimą ir viskas bus gerai. Išsiskirsime, kaip geriausi draugai, kitaip teks visą gyvenimą pyktis. Ir apie savo tėvus, brolius ir seseris pagalvok, kad gali jiems pakenkti. Kadamors tu pats man dėkosi, kad gerai patariau" – itikinėjo Vincas.

Išvargintas beveik tris valandas trukusio "smegenų praplovimo", norėdamas greičiau juo atsikratyti ir labai trokšdamas būti kunigu, per savo žioplumą sutikau pasirašyti pasižadėjimą būti lojalus ir teikti valstybės saugumo organams informaciją apie antitarybinius išsišokimus Seminarijoje. Tai padariau ne savo noru, bet tik veržiamas moralinės prievartos, kuri panaudojo saugumietis Vincas PLATINSKAS. O prievarta, bet kokį dokumentą daro negaliojantį, nes nėra laisvo apsisprendimo.

Išsiskiriant Vincas pareiškė, kad iki Seminarijos mokslo metų pradžios dar teks keletą kartų su juo susitikti, nes gali iškilti kokių nors neaiškumų, be to užtikrino neabejotiną mano priėmimą į Seminariją, jam tarpininkaujant per Religijos reikalų įgaliotinį TUMĖNĄ. Sekantį susitikimą nurodė, berods, liepos 19 d. Alytuje prie "Dzūkijos" viešbučio. Apie pokalbį uždraudė kam nors pasakoti.

(Bus daugiau)

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 66

KUN. ROKO PUZONO PAREIŠKIMAS SAUGUMO KOMITETO VIRŠININKUI

Nuorašai: Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams. 2. Jo Magnificensijai Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos Rektoriui kun. Dr. Viktorui BUTKUI. 3. LTSR Saugumo darbuotojui Vincui PLATINSKUI

Kunigo PUZONO Roko Juozo s.,
gim. 1956 .VIII.16., gyv.
Kiaukliuose, Širvintų rajonas

P A R E I Š K I M A S

1977 m. gegužės mėn. padaviau Kauno Tarpdiecezinės Kunigų Seminarijos Rektoriui kun. Dr. V. BUTKUI prašymą, priimti mane į Seminariją.

Praslinkus maždaug mėnesiui, gavau kvietimą į Alytaus Eksperimentinių Namų Statybos kombinato (AENSK) Kadru skyrių (prieš Seminariją dirbau kombinato lentpjūvėje). Man ten nuvykus, prisistatė Vilniaus saugumietis Vincas PLATINSKAS ir nusivežė mane pokalbiui į Alytaus vidaus reikalų skyrių.

Pasiėmęs kbletą švaraus popieriaus lapų ir atsisėdęs priešais mane, pradėjo klausinėti ir visą laiką kažką žymėjosi. Pokalbio pradžia buvo graži, maloni, teiravosi apie darbą, namiškius, ar neturįs kokių nusiskundimų ir t.t. Toliau kalba pakrypo link tikslo. Saugumietis Vincas man nušvietė, kad įstoti į Seminariją yra sunku, esąs didelis konkursas, reikia turėti pažįstamų, sakėsi, kad jis gali man padėti. Pabrėžęs, kad aš buvęs geras ir pavyzdingas pilietis mokykloje ir kariuomenėje, tik aštuntoje klasėje pasielgęs negerai, atsisakydamas ruošti ateistinę temą, išjuokiančią Bažnyčią ir kunigus.

"Žinoma, šis vienintelis išsišokimas nėra rimta kliūtis įstoti", – dėstė saugumietis Vincas. "Bet visa jūsų giminė yra persiėmusi buržuazinėmis, antitarybinėmis nuotaikomis. Nėgana to, du tavo dėdės ir tėvas nuteisti už tai, kad palaikė ryšius su "banditais". Jie, atrodo, jau pašimokė ir suprato savo kaltę. Bet mums sunku patikėti ir garantuoti, kad toji antitary-

binė dvasia nepasireikš tavyje. Jei nori įrodyti mums, kad esi geras tarybinis pilietis, lojalus tarybinis valdžiai, turi parašyti pasižadėjimą".

"Man niekada nebūsiu. Kaip galima žmogui išalpinti dvi priešingybes: klieriką ir saugumietį", – atkirtau susijaudinęs dėl neteisėtųjų reikalavimų.

"Ką tu išsigalvojai. Juk niekas tau ir nesako būti išdaviku". – piktai kalbėjo Vincas. Tu kaip tik gera padarysi, pranešdamas savo bendraminčių klierikų klaidas, antitarybinius jų išsišokimus. Juk ir Biblijoje parašyta, jog reikia atiduoti kas cėsoriaus – cėsoriui, o kas Dievo – Dievui".

"Jūs norite, kad aš būčiau Judas, išduočiau Kristų, kiščiausi į kitų žmonių sąžinės reikalus. Juk tai nesiderina su katalikiška sąžine kokia čia dar gali būti kalba apie bendradarbiavimą. Aš ir be pasižadėjimo būsiu geras pilietis, geras klierikas".

"Kvailij. Kokį čia dar Judą sau įsikalei į galvą. Tu absoliučiai nieko neišduodi ir neparoduodi." piktai šaukė saugumietis. "Kariuomenėje juk būvai, tai turėtum suprasti, kad čia nebus jokia išdavystė, o tik garbingas tarybinio piliečio pareigos atlikimas. Kas tau davė tokių keistų pamokimų".

"Mano sąžinė tam priešinasi, o ne pamokinimais" – paaiškinau.

"Kokią tu čia sąžinę išsigalvojai? . Jokios sąžinės nėra ir nekalkėk nesąmonių – šaukė saugumietis Vincas.

"Nežinau, kaip jūs, o aš tai tikrai turiu sąžinę. Ir nesiskaityti su ja negaliu" – atkirtau jam.

Matydamas, jog aš dar vis nesutinku su jo reikalavimais, saugumietis nukreipė kalbą į kitus dalykus. Teiravosi, ar klausau "šmeižikiškų" "Vatikano"; "Laisvės" ir "Amerikos balso" laidų. Atsakiau, kad kartais paklausau. Kiek įmanydamas Vincas juodino Vatikaną ir Popiežių. Po ilgų klausinėjimų saugumietis pareiškė.

"Mums reikalingas tik tavo pasižadėjimas raštu, jog būsi lojalus tarybų valdžiai. Tu pats

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

LIETUVIAI PASAULYJE

VENEZUELA

"UŽTRAUKĖM NAUJĄ GIESMĘ, BROLIAI"

"Šv. Kazimiero jubiliejiniai metai iš-
udino lietuvių bendruomenės visame
pasaulyje galimai gražiau ir
iškilmingiau juos atšvęsti. Neatsilikio ir
Venezuelos lietuviai. Kilo mintis pro-
gramų pajvairinimui suorganizuoti kad
ir mažą lietuvių chorą", pasakoja Algi-
mantas Dugnas, energingas Caracas apy-
linkės lietuvių choro steigėjas ir jo diri-
gentas pirmųjų metinių proga.

Primena, aišku, visiems suprantamus
keblumus. Bet taip pat pabrėžia ir ryž-
tūi įgyvendinti palankias aplinkybes:
Šv. Kazimiero Metai, Pietų Amerikos
Lietuvių Kongresas ir PAL Jaunimo su-
važiavimas. Ir buvo reikalas savo gies-
mę ir dainą visur aktyviai dalyvauti.

Nors reikalavo daug pasišventimo
tiek iš chorvedžio tiek iš choristų, ta-
čiau choras pilnai atliko savo uždavinį,
o ir susilaukė pelnyto atgarsio. Be daž-
nų pamaldų Don Bosco šventovėje Ca-
racas ir San Casimiro mieste, choras
gražiai pasirodė Kongreso metu kate-
droje, kur Mišias atnašavo Šv. Tėvo at-
stovas, nuncijus Msgr. Luciano Storero.
Ten lietuviškos giesmės skambėjo tvir-
tai, jautriai ir iškilmingai, kad net Popie-
žiaus atstovas chorą viešai išgyrė.

Negalima užmiršti choro pasirodymo
8-tame Venezuelos TV kanale, kuris į-
rašė lietuvių Mišias ir perdavė specialią
programą apie Lietuvą.

Lietuvių choras, tarnaudamas Dievui
ir Tėvynei, yra Venezuelos lietuvių ben-
drumenės vienybės puoselėtojas ir jos
darby nuoširdus talkininkas.

Marija Baronienė

NEMAŽIAU KAIP TAUTINIAI ŠOKIAI...

Kova už lietuvių kalbos išlaikymą
vyksta tiek pačioje Lietuvoje, tiek ir čia
išėivijoje. Tėvynėje rusai brukte bruka
lietuviams "didžiosios tėvynės" kalbą
nuo vaikų darželių iki aukštasis mokyk-
las lankančių studentų. Per mokyklas,
daines, radiją, televiziją ir filmus yra
skiepijama svetimos kultūros dvasia, per

kurią seniausioji indo-europiečių kalba
stumiamą iš gyvenimo, o kraštas yra ru-
sinamas. Būdamas ištikimas savo istori-
niam pašaukimui, tauta kovoja.

Mes gyvename laisvame krašte, Vene-
zueloje. Ir čia pamaži vyksta asimiliaci-
jos procesas, tačiau čia lietuviai turi vi-
sišką laisvę mokytis ir naudoti savąją
kalbą, puoselėti per šimtmečius išsilai-
kusias lietuvių tradicijas ir papročius.
Tiesa, viešajame gyvenime visur naudo-
jama ispanų kalba — tai suprantama, ta-
čiau gyvenimas Pietų Amerikoje neduo-
da mums teisės užmiršti savo tėvų ir bo-
čių kalbą. Sakome: jaunimas yra mūsų
puošmena. Taip, jeigu jis jaučiasi esąs lie-
tuvių kilmės ir savo kilme didžiuojasi;
taip, jei tėvai neužmiršta pareigos savo
vaikus lietuviškai mokytis; taip, jei lietu-
vių jaunimas tarpusavy tą kalbą naudoja,
o ne šaiposi, vienas kitam lietuviškai
prabilus.

Apgailėstaudami turime pripažinti,
kad ir vyresnės kartos tarpe yra kelian-
čių klausimą, kam toji kalba, kam berei-
kalingas vaiko apsunkinimas. Jei anks-
čiau save lenkinome, dabar sovietai rusi-
na, tai kodėl mums nesusipantinti? Ki-
taip sakant: kodėl neįsiliesti į plačiąją
"lotyniškąją" masę ir, galbūt, kodėl jo-
je neištirti? ... O čia, kaip tyčia, skaito-
me: vokiečių choras dainavo lietuvių
liaudies dainas, olandai šoko lietuvių
tautinius šokius. Kas čia darosi: pasau-
lis virsta aukštyn kojom: svetimšaliai
žavisi visu kuo, kas yra lietuviškai, o lie-
tuviai žavisi visu kuo, kas yra svetimai,
nors tai būtų ir penktarūšis dalykas.

Susigėskime, tėveliai. Susigėskime,
broliai ir sesutės. Jaunimas jieško pro-
gos "kovoti". Tenužmiršta tada jie,
kad kalba yra svarbiausias mūsų išsilai-
kymo ginklas, lygiai kaip tautinis šokis,
kaip lietuviška daina, giesmė ir malda,
kaip tautodailė...

(TĖVYNĖN, Venezuelos Lietuvių
Bendruomenės Žiniaraštis, Nr.2-3).

ŠILINĖ IR ATLAIDAI

Venezuelos Lietuvių Bendruomenė
turi Centro Valdybą Caracas mieste ir
kelias Apylinkes su savo "apylinkės
valdyba".

Rugsėjo 8 Maracay mieste vyko Šili-
nės atlaidai, Tautos Dienos minėjimas
ir Centro Valdybos rinkimai, o taip pat
ir VLJaunimo Sąjungos valdybos rinki-
mai. Nors Venezueloje lietuviai išsisklai-
dę ir atstumai vieny nuo kitų dideli, ta-
čiau tiek šventės pamaldose, kurias Cir-
culo Militar patalpose laikė kun. P. Ur-
baitis, kiek posėdžių salėje, dalyvavo a-
pie 150 daugiau ar mažiau lietuviškai
kalbančių tautiečių.

Rinkiminių Bendruomenės Centro
Valdybos posėdy, dr. Vytautas A. Dam-
brava, po puspenktų metų įtempto pir-
mininkavimo darbo, griežtai atsisakė
renkamas kitai kadencijai. Tad buvo
išrinkti į Venezuelos Lietuvių Bendruo-
menės Krašto naują valdybą pirminin-
ku Enrikas Gavorskas (iš Maracay), vi-
cepirmininku Vytautas Korsakas (iš
Maracaibo), o kiti valdybos nariai — iš
Karako. Gi pats dr. V. Dambra vien-
balsiai buvo pakeltas į garbės pirminin-
kus, "su teise dalyvauti veikloje spren-
džiamuoju balsu". Taigi jis — kaip in-
formuoja kun. P. Urbaitis — ryžtasi
duoti pavyzdį, kaip reikia nebėgti iš ko-
vos lauko liekant ir "eiliniu kareiviu".

Šventėje buvo ir gražūs skaičius jau-
nimo. Jaunimui energingai vadovauja
Aras Mažeika, kuris dalyvauja ir jauni-
mo chore, ir organizuoja jaunųjų šokė-
jų grupę. Ją žmona, dr. Sandra Saldy-
tė-Mažeikienė, dabar jau savarankiškes-
nė savo (odontologistės) profesijoje, rim-
tai ryžtasi atkurti ateitininkus ir abudu
daugiau veikti tautiniai religinėje dvasioje.

Algis Dugnas sėkmingai veda prieš
metus susikūrusį chorą — su lietuviš-
kom giesmėm ir dainom.

Ir lietuviškieji skautai ryžtasi pabus-
ti iš ilgoko letargo — ir organizuoja
nors metinę skautų sueigą — "jamboree"

Kun. Urbaitis džiaugiasi, kad "Vene-
zueloje buvusieji saleziečių. auklėtiniai
kasmet kaskart vis aiškiau pasireiškia
kaip katalikai ir susipratę lietuviai bei
geri Venezuelos piliečiai".

Dirbanti moteris ieško kambario
išnuomavimui kurioje nors šeimo-
je. Skambinti tel. 274-6917.

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes
Para maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS
Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

Antanas Dutkus

LIETUVIŲ SPAUDA BRAZILIJOS

Tąsa iš 44 (1883) nr. 1984 m.

MINTYS APIE SPAUDĄ IR JOS VERTINIMAS

"Kas neskaito lietuviškos spaudos, tas bėga nuo Lietuvos".

"Be lietuviškos spaudos, nebus sąmoningos tautos".

"Baisu ir pagalvoti, kas atsitiktų su visu mūsų kultūriniu, visuomeniniu ir organizaciniu gyvenimu, jei kurią dieną sustotų mūsų spauda".

"Spauda yra istorijos dalis ir šaltinis, nes ja gali naudotis istorikai net po daugelio šimtmečių, žiūrėdami į praeities įvykius ir jų išdavas".

Iš laikraščių

Nurašytos iš laikraščių ir čia pakartotos mintys apie spaudos reikšmę ir jos svarbą ne tik lietuvių, bet visų tautų gyvenime, girdimos dažnai, visada ir visais laikais. Lietuviai dėl savo spaudos yra labai daug kentėję. Dėl jos, mūsų brolių kaulai tebebaltuoja Sibiro tundrose, primindami mūsų tautai knygnešių gaidynę. Rusijos carai draudė mums, mūsų pačių šalyje, vartoti lietuvišką raštą, anot vyskupo Antano Baranausko dainos žodžių: "Anei drūko, anei rašto jįsai (caras) mums neduoda".

(Prisiminę vysk. Antaną Baranauską, nors ir ne vietoje, darome čia trumpą įtarpą, nes negalima tylomis praeiti nepaminėjus, kad tam didžiajam lietuvių tautos poetui, gamtos giesmininkui, "Anykščių šilelio" autoriui, šiais metais sukako 150 metų nuo jo gimimo. Dėl savo meninės jėgos, poetinio grožio, gamtos poetizavimo, poemą "Anykščių šilelis" yra dar gyva lietuvių tautoje, jos liaudyje jau virš šimto metų. Ji išversta yra į latvių, anglų, rusų, ukrainiečių, lenkų ir net į japonų kalbas. Pas mus, veikes ar tebeveikiantis dar "Literatūros Būrelis", rodos nieko nepasiskę yra apie šį didįjį lietuvių liaudies giesmininką...)

Šiais laikais ir drūkas, ir raštas mums prieinami yra visame pasaulyje. Dėl jo kovoti šiandieną mums jau nebetenka, o tik pamilti, gerbti ir saugoti kaip brangų mūsų tautos turtą. Mūsų gimtoje šalyje kasmet paskleidžiama yra tūkstančių tūkstančiai spausdinto žodžio leidinių, tuo tarpu užsieniuose gyvenančių lietuvių spauda, kokia ji bebūtų, kokiais rūbais ji bevilkėtų, — nyksta, miršta. Kitaip ir būti negali, jei dar turime žmonių, stovinčių "veiksnių" eilėse, autoritetingai kalbančių apie lietuvių, o viešai prieškauja esą iš Lietuvos gau-

tos spaudos neskaito ir ja nesidomi. Gali netikėti kas joje rašoma, bet pasimokyti nuolat besikeičiančios ir progresuojančios lietuvių kalbos, yra būtina kiekvienam lietuviui. Žinodami kokią svarbą kultūriniame ir visuomeniniame gyvenime turi spauda, (lietuviams lietuviška spauda), tad jos ir pamiršti negalime, bet daugiau dėmesio į ją kreipti, ją gerbti ir visais galimais būdais ją paremti, o ne abejingai ir šaltai atsiliepti "kam to reikia", arba "mes tik braziliskai skaitome, mūsų vaikai visi brazilai..."

Be abejo, niekas nedraudžia skaityti "tik braziliskai", kaip niekas neverčia ir prievartos nedaro būti tuo ar kitu. Tai kiekvieno tautinės garbės jausmas, vidurinis žmogaus balsas pasako elgtis vienaip ar kitaip, bet sakyti "kam to reikia"? , tai savęs išsižadėjimas. Arba — n i e k u patapti.

Mūsų Lietuvos bendradarbis paminėjo, kad paskelbti laikraštyje straipsniai apie Brazilijos lietuvių spaudą, yra renkami į krūvą, pataisomi, papildomi ir, jei galimybė leis, ruošiamasi išleisti juos knygos forma. Tiesa, tas darbas yra rengiamas ir jau ipusėjęs, o dėl galimybių, tai jos yra tokios: jei rasis žmonių spausdinto žodžio mylėtojų ir gerbėjų, visiškai neabejojame, kad bus ir galimybių. O, kad turėtume Brazilijos lietuvių kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo veiklos pilną vaizdą, ketinama, drauge su spaudos istorija, atžymėti ir visų organizacijų buvimą ir jų veikimą nuo pradžios mūsų imigracijos dienų iki šių laikų, nukeliavusiems šiame krašte jau 60 metų kelią.

LIETUVIŲ SAJUNGOS BIULETENIS "SAJUNGA - ALIANÇA"

SAJUNGA - ALIANÇA

Boletim de divulgação Sócio Cultural da Aliança Lituana Brasileira de Beneficência e Assistência Social
Sede: Rua Lituânia, 67 — Moóca — Cep 03184 — São Paulo — Brasil — Distribuição gratuita

Ano XI Gegužis — Maio 1981 N.º 19

1984 metų pabaigoje Lietuvių Sąjungos-Aliança valdyba, viename savo posėdžių, svarstant ateities veikimo planus, iškėlė mintį, kaip ir koku būdu reikšmingiau atžymėti 20 metų sukaktį nuo "atnaujintos sąjungos" gyvavimo. Nors ne visi tinkamai suprato tos sukakties reikšmę, arba kas davė pradžią tam "atsinaujinimui", tačiau valdybos iškelto minčiai beveik visi pritarė ir kiekvienas savo nuomonę reiškė, kaip tinkamiausiu būdu "šventę" jamžinti Sąjungos istorijoje. Buvo aptarti įvairūs pasiūly-

mai: išpuošti sienas nusipelnusių narių paveikslais, išleisti Sąjungos metraštį, perspausdinti svarbesnius Sąjungos praeities įvykius iš anuo metu leidžiamo biuletenio. Konkretaus nieko nenutarėta. Iškeltoji mintis pakibo ore neįvykdyta. Neišaiškinta buvo, ypač naujiems nariams, kas toji "atnaujintoji sąjunga" yra, koku būdu ji atsirado ir kodėl jos jubilėjus norima švęsti dabar, žinant tai, kad 1986 metais Sąjunga bus sulaukusi 55 metus amžiaus? O gi toji "atnaujintos sąjungos" istorija prasidėjo prieš 20 metų 1965/66 laikotarpy, kad senieji organizacijos vairuotojai, susirinkę posėdžio, (žiūr. tų metų protokolus), paskelbė nariams ir São Paulo lietuvių visuomenei, jog "lietuvių Brazilijoje baigia savo dienas, ir kad kolonijoje visai nėra žmonių, kas rūpintųsi lietuvių kultūriniu veikimu" ir, pagaliau, kad kolonijos judomo turto likučiai, (dalis jo buvo išparduota anksčiau), pačių emigrantų pastangomis ir Lietuvos valstiečių parama įgytas, perleidžiamas jėzuitų valdžion...

Eaant tokiems Lietuvių Sąjungos turto likvidacijos planams ir paskelbus lietuvių "mirties dekretą", nariai išsigando, ne visi pritarė, Dauguma, užsirištinę dėl išreikštų argumentacijų, sudarė priešintis. Išrenkama nauja valdyba, kuri tuojaus ėmėsi žygių legaliomis priemonėmis (teismu), atstatyti prarastas teises ir atgauti jėzuitų valdžion perleistą Lietuvių Sąjungos turtą. Va, tai nuo 1965/66 metų ir norėta valdybos atžymėti "atnaujintos sąjungos" periodą ir paminėti jo veiklos 20 metų sukaktį.

Naujoji S-gos valdyba, kad nuodugniai ištyrus senosios valdybos ir pavienių narių pragaištingus organizacijai veiksmus ir neturėdama savo spaudos organo, sudarė "comissão de sindicância" tirti jų elgesį S-gos atžvilgiu. To pasėkoje, keletas jų buvo pašalinta iš organizacijos. Dėl perleidimo Sąjungos tur-

tą jėzuitų misijos žiaion, buvo skleidžiama visokių versijų, bet apie tai teks pakalbėti rašant apie Sąjungą, bendrai — jos pradžią, plėtotę, smukimą, jos "atsinaujinimą" ir dar gyvai atkeliavusiai virš pusę šimto metų kelią iki mūsų dienų.

(Bus daugiau)

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

ŽVELGIANT Į 1987 METUS

Statinsys ant apaštalu pamato (Mt. 16, 13 – 19)

Bažnyčioje skiriamas "regimasis" ir "nerėgimasis" elementas. Iš tiesų tai dvi tos pačios tikrovės pusės; skirtumą mes darome tikrai savo mąstyme. Šios šventės proga pamąstykite apie tą "regimąją" Bažnyčios pusę, nes ji kelia mūsų sąmonėje daug prieštaravimų.

Mūsų laikų žmonės priešinas gyveno reguliavimui įsakymais ar draudimais, todėl nelinkę pripažinti popiežiaus neklaidingumo. Priekaištuoja Bažnyčiai, kad ji nesugebėjo pašalinėti nuodėmės iš savo narių tarpo (užmiršę, jog ji niekada nebuvo davusi tokio įsipareigojimo). Ne kartą ilgame popiežių sąrašė tarp šventųjų kankinių ir išpažinėjų ieškoma tokių, kuriuos būtų galima pavadinti Evangelijos "blogais tarnais" ir su triumfu rodoma į juos: Štai kokios jūsų Bažnyčia". Ar tai ir yra visa Bažnyčia?

Kristaus Bažnyčia yra matomas Dievo meilės ženklas žmonijai. Daugelio katalikų sąmonėje Bažnyčia sutapatinama su popiežiumi, vyskupais ir kunigais, užmirštanti tikinčiųjų mases. Apaštalu Darbuose rašoma, kad, kai Petras buvo kalėjime "visa Bažnyčia nepaliaujamai meldėsi už jį". Petro nebuvo, o Bažnyčia – tai ne Petras, ne apaštalai, bet Dievo Tauta, broliškoji pakrikštytųjų bendrija, suvienyta meilės ryšiais ir skatinama siekti šventumo.

Sutapatinti Bažnyčią vien tik su hierarchija yra didžiulė klaida, vedanti prie įsitikinimo, jog visa atsakomybė už Bažnyčios likimą gula tik ant dvasininkijos pečių. Kiekvienas krikščionis yra įpareigotas savo gyvenimu liudyti Dievo artumą. Nuo jo taip pat priklauso, ar Bažnyčios "regimajame", žmogiškame atvaizde bus vienu šventuoju ar vienu nusidėjėliu daugiau. Kaip šventasis Petras ir Paulius, privalome būti atviri visiems Dievo ir pasaulio reikalams.

Neužmirškime. Kai daromi priekaištai regimajai Bažnyčios struktūrai, tai ne kartą gali būti lengvesnis ar sunkesnis priekaištas ir mūsų.

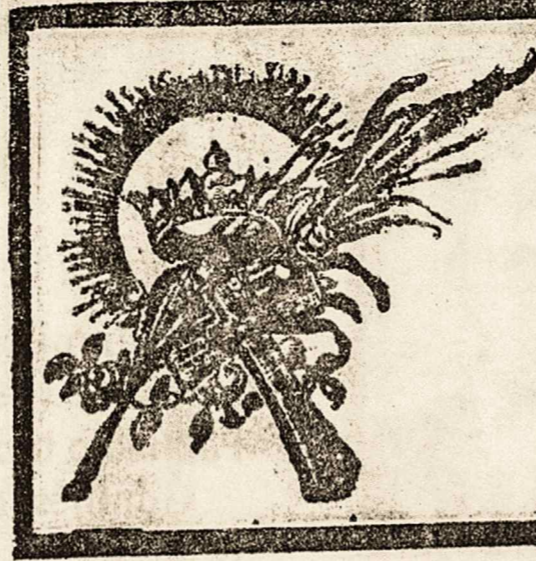
- 1) Apstu priekaištų regimajam Bažnyčios veidui.
- 2) Bažnyčia – ne vien hierarchia, o ir visa Dievo tauta.
- 3) Ir man priekaištaujama dėl nepakankamo Bažnyčios šventumo. – K. A. G.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS – Adesivos
SKYDELIOUS su grandinėlėmis
Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

Inž. Algirdas Mošinskis

MOKYKIMĖS IŠ KAIMYNŲ

Lietuvos sūnūs "stiprybės" turi semtis ne tik "iš praeities", bet paskatini- mo gali gauti ir iš kaimynų dabartinės veiklos. Čia gali būti pavyzdžiu mūsų bičiuliai ukrainiečiai.

"Muenchene, Vakarų Vokietijoje, turi savo būstinę Ukrainiečių Universitetas. Jame 1984-85 mokslo metais buvo duota 1641 valanda (paskaita), buvo 40 dėstytojų ir 242 studentai.

Nuo 1969 iki 1985 metų jame buvo 726 dėstytojai, turėta 14.316 paskaitų ir universitete mokslą gavo 2128 studentai.

Studentų buvo iš 15 įvairių kraštų. Tame tarpe 6 iš Brazilijos.

Buvo išduota septynetas "promocijų"; tarp jų gavo magistro laipsnį p. Paulina Andrijeinko-Dančuk iš Šiaurės Amerikos, kuri vaikystėje mokinosi Buenos Aires mokykloje, Argentinoje. Jinai apgynė tezę "Tautiniai klausimai L. Ukrainkos poemų Bojarinia".

Ši maža, lakoniška žinutė, kurią esu paskaitęs ukrainiečių laikrašty "PRA-CIA" (1985.IX.19), kuris leidžiamas Prudentopoly, Paranoje, prisipažinsiu, kad man padarė didelį įspūdį. Tatai pasako mums, kaip ukrainiečiai stengiasi išlaikyti savo, ukrainiečių, universitetą, ir tuo puoselėti savo tautinę kultūrą, charakterį ir tradicijas. Tą jie pasiekia mokindami ukrainiečių kalbos, literatūros, istorijos.

DAUGIAU ATYDOS

"Mūsų Lietuvos" Rugsėjo mėn. 12 d. numeryje, paskutiniame puslapyje parašyta apie mums gerai pažįstamą ir puikų jauną ANDRIŲ VALAVIČIŲ, kuris yra baigęs Rio de Janeiro mieste, Karo Laivyno Akademiją ir jau pakeltas į antrą Karininko laipsnį.

Dra. HELGA HERINGMÉDICA – GYDYTOJA
HOMENS SENHORAS CRIANÇASRua Quartim Barbosa, 5 – B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

A+ A**ANTANUI BALTUŠIUI**

ilgamečiam mūsų ansamblio šokėjui ir mielam draugui tragiškai išplėštam iš mūsų tarpo, reiškiamo gilią užuojautą tėvams bei giminėms ir su visais kartu liūdime.

NEMUNAS ANSAMBLIS

Visiems lietuviams yra didelė garbė, kad mūsų kolonijoje turime tokį garbingą jaunuolį kuris ir Laivyno Akademijoje yra žinomas kaipo lietuvių kilmės, tebemylys savo tėvų žemę Lietuvą. Akademijoje, dalyvaujant ir Akademijos profesoriams jis yra padaręs pranešimą apie mūsų Tėvynės Lietuvos pavergimą ir dabartinę jos padėtį vergijoje.

Pagyrimo yra verta "Mūsų Lietuva" atsiliepdama gražiai apie šį jaunuolį Karo Laivyno KARININKA, tik gaila, kad korespondentas "neraštingas" kariuomenės ierarkijos sutvarkyme ir Karininką pavadindamas "puskarininku", o tai yra kareivių laipsnis o ne karininko baigusio Karo laivyno Akademiją.

Tikiu, kad mielas Andrius Valavičius dovanos šį korespondento netikslumą ir pasiliks ir toliau geras "Mūsų Lietuvos" skaitytojas, ir mūsų kolonijos pasidžiavimas.

Todėl mielam Karininkui Andriui Valavičiui, linkime geriausios kloties jo garbingoje karjeroje ir jo gyvenime.

Kapit. J. Čiuvinškas

SPALIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Širdingai sveikiname ir linkime daug sėkmės savo nariams, kurie švenčia savo gimtadienį šį mėnesį.

01/10 – Antanas Golskis
02/10 – Sergio Pratali
09/10 – Adelia M. Godliauskas
10/10 – Antonio B. Butvinskas
10/10 – Maria Tereza Butvinskas
12/10 – Ana Mikšas
15/10 – Jonas Valavičius
17/10 – Estanislau Victor Žutautas
19/10 – Gisele Maria Šiaulys
22/10 – Elizabete Vazgauskas
23/10 – Bronius Šukevičius
25/10 – Algirdas Baužys
31/10 – Edward J. Žvingila

Sajungos-Aliança
Valdyba**PARDUODAMAS****ŽODYNAS**

DICIONÁRIO

PORTUGUÊS-LITUANO Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

Halina Mošinskienė

KAD TAI BŪTŲ DAŽNIAU

Arvydo Žygo atvykimas Brazilijon be abejo išjudino kasdieninį lietuvių iš-eivių gyvenimą paskaitomis, pasikalbėjimais su jaunimu ir vyresniaisiais. Man teko dalyvauti pačiame opiausiam simpoziume, įvykusiame 1985.IX.21 šv. Kazimiero parapijoje, kuriame buvo svarstomi "Lietuvių kalbos kursų nau-da Brazilijoje".

Liet. kalbos kursų dėstytojai pasisakė atvirai programų eigą, kurią jie patys turėjo sustatyti, neturėdami nei atatin-kamų vadovėlių nei pasiruošimo. Pamo-kos vyko šeštadieniais nuo 1984 m. ko-vo mėn. su atostogų pertraukomis PUC universitete, ir tebevyksta, nors studen-tų klausimas ir skaičius yra savo nepa-stovumu labai nepatogus nei mokyto-jams nei patiems klausytojams, nes pa-mokas vienas mokytojas (jų yra 4) turi kas 2 savaites — viso į semestrą 15-ka pamokų.

Jei mokiniai negauna namuose dary-ti pratimų neturėdami knygų, žinoma kalbą išmokti nelengva, ypač kad ir pa-mokos dėstomos portugalų kalba aiški-nant.

Turi būti pakeista sistema dėstymo ir būtina pasirūpinti vadovėliais, kad kiekvienas turėtų savo, o taipgi ir prati-mais, kuriuos turėtų namuose atlikti.

Mokiniai kai kurie pareiškė, kad jie mokosi lietuvių kalbos, nes jie didžiuo-jasi esą lietuviai, ir tik tada galima kal-bą išmokti, jei tai bus "siekiamas objek-tas asmeniniu pajautimu ir noru".

Aišku, jėga nieko nepriversi. Jei ir tu-rėsite vėliau mokyklą V. Zelinoje, nejtikinę moksleivių, kad jiems yra duoda-mas didelis dvasinis turtas t.y. pažini-mas savos kilmės, savos tautos praeities, iš tų pamokų nebus jokios naudos.

Be to mokiniai turi suprasti, kad mo-kytojai kurie tam tikslui aukojasi, tai daro, ne vien dėl savo asmeninio malo-numo, bet vedami pilietinės pareigos. Ir tai nėra nei lengva, nei paprasta, ypač o-tiems, kurie niekada tose pareigose ne-buavę, išskyrus savo šeimą.

Labai būtų svarbu, kad Br. L. Ben-druomenės Švietimo komisija kreiptųsi ir Pas. L. Bendruomenės Šviet. fondą

MIŠIOS

už a. a. POVILA BUITVYDA

antrųjų mirties metinių proga bus atlaikytos sek-madienį, spalio 6 dieną, 16 val. šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje, Moinho Velho.

Giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvau-ti. Magdalena Buitvydienė ir šeima

Halina Mošinskienė

AČIŪ, AČIŪ

*"Ačiū tau sūneli, kad atnešei gėlę
Gimtosios žemės vėją ir beržus —
Ačiū už pagarbą ir nuostabią meilę
Lietuvos praeities, ir dabarties žmogus
Tavo širdyje gyvas išlikęs, kaip saulėgra
žos*

*Žiedas į kurį skuba bitelės, drugiai,
Ačiū, kad mus aplankei ir atgaivina!*

Sunku išsakyti žodžiais jausmus, ka-da verki ar džiaugies, kada laidoji, ar pasitinki mylimą svetį — kūdikį užgimu-sį motinos glėbyje. Bet veržiasi žodžiai srove, noru pasakyti — perduoti savo jausmus ir jais dalintis su kitais, kad sie-la išliktų gyva tarp gyvųjų.

Taip ir noriu pasidalinti su mielais tautiečiais savo įspūdžiais. Man buvo kiek liūdna, kad suruoštoje L. Sąjungos specialioje paskaitoje iš JAV-ių atvyku-sio Arvydo Žygo, tiek nedaugel kas su-sidomėjo atvykti. Kodėl? — Kad nebu-kaip įprasta "karštų kopūstų su dešrelėmis"? Kad nebus atskirų stalų alaus bonkutėmis nugerti? — Ponioms savo tualetais nustebinti? Kad nebus atskirai apsimokėjus vėliau laimėjimų lote-rijos"? Ne. Todėl, kad iš JAV-ių atvy-kęs jaunuolis entuziastas, patriotas — mūsųose yra neįdomus tiems, kuriems Lietuva ir šiandieną yra svetima, nes ne-pasiekama.

Nekaltinu nieko. Tik stebiuosi, kaip nusilpo ir blėsta jautrumas daugelio, kad ir seniausių narių "Alianços" — L. Sąjungos narių, tais atvejais, kai jau-nuolis studentas — ruošias doktoratą sa-vo srityje, veržiasi į svetur esančius lie-tuvius visu savo jėgų ir jausmų veržlu-mu. Nešas savo rankose ir širdyje — Lie-tuvą. Jos laisvės vardan, ką turite Jūs v-si? .

Gaila man, deja, nevengiu ir stebiuos kad praradote daug.

prašant per Arvydą Žygą, kuris gali dar ryškiau nušviesti esamą padėtį Brazilijo-je, kad gautume iš ten atatinamą skai-čių knygų — vadovėlių ir pratybų "sąsiu-vinių" — apostilų.

DOVA'IA MOKYKLAI

Didelis lietuvių kultūros puoselėtojas ir mecenatas, kun. dr. Juozas Prunskis, šv. Kazimiero parapijos adresu pasiuntė jo paties parašytų knygų kaip "Auto-riaus dovaną Lituaništinėi Mokyklai" Sāo Paule:

Mokslas ir religija
Motina gailestingoji
Gelbėjimas tremtinių iš maskolių letenų
Sibiro ištrėmimas ir bolševikų kalėji-me

Aušros Vartai (Faktai, padavimai, maldos ir poezija apie garsiąją Vil-niaus šventovę)
Lithuania — Lietuva (angliškai)

Tuo pačiu metu pasiuntė ir kitų sa-vo knygų, kaip autoriaus dovaną:

Vyrai klystkeliuos
Bolševikų nužudyti šauliai
Mano pasaulėžiūra — Kultūrininkų pasisakymų rinkinys
Augštin širdis
Ringtinės mintys

Šias, ir kitas knygas galima pasisko-linti iš šv. Kazimiero parapijos bibliote-kos — ir pasiskaityti.

Tuo tarpu esam labai dėkingi kun. Dr. Juozui Prunskiui — ir Lietuviškos Knygos Klubui — už šių knygų prisiun-timą.

**Už lietuvišką knygą ir spaudą
lietuviškai tiek daug kovojo ir
kentėjo. Dabar lietuviška kny-
ga stovi ir dulka kloskų lenty-
nose, laukdama, kol kas ją
nupirks.**

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

FONE:

449-4379

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

IEŠKOMA

moteris arba šeima ligonei prižiū-rėti. Duodamas butas. Skambinti Brunai — tel. 275-0498.

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

Sukaktis, jubilėjus, minėjimas – tai žvilgsnis į praeitį: į nueitą kelią, padarytas pastangas, turėtus ir nugalėtus sunkumus; pasidžiaugti pasiektais laimėjimais, apgailestauti nesekmes, pasimokyti iš savo bei kitų ryžto ar padarytų klaidų.

Tačiau minėjimas – ne tik žvilgsnis atgal. Turi būti ir žvilgsnis pirmyn: ryžtas, pastangos, planai ateičiai. „Iš praeities tavo sūnūs tę stiprybę semia“. Jubilėjus, minėjimas be ryžto – bergždžias dalykas, arba tik švaistymasis tuščiais žodžiais.

Kazimieriniai Metai ir pas mus užsibaigė. Nors gal ir be didelių, tiek asmeninių, kiek visuomeninių, rezultatų.

Tačiau, kadangi ir „pamaldumas“ nėra koks abstraktus dalykas („tikėjimas be darbų yra miręs“, taigi nėra joks tikėjimas, o gali būti „tik žodžiai“), tai ir šio toks konkretus, apčiuopiamas, gal kiek ilgiau išsilaikantis ir pasireiškiantis gestas vis tik pasiliko. Tai KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS, kurio tikslas – ieškoti lėšų remti lietuviškai spaudai, palaikyti lituanistinėm mokyklom, bendrai, pagelbėti lietuvių jaunimui ypač kultūrinėj srity.

Ir susidarė FONDO pagrindas:

1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas ..... Cr. 1.000.000
2. N.N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai ..... Cr. 5.000.000
3. Šv. Kazimiero p-ja T. Jono Bružiko, SJ, atminčiai ... Cr. 1.000.000

Pirmasis kapitalo įnašas (Cr.7.000.000) įdėtas į banką. Kapitalas lieka nejudomas – bus naudojamos tik palūkanos.

Kuo didesnis kapitalas tuo didesnę naudą neša. Todėl visi tautiečiai yra kviečiami prie Fondo prisidėti savo įnašais. Ypač įtraukiant į Kultūrinio Kazimierinio Fondo rėmėjų sąrašą mūsų mirusius veikėjus. (Kun. Pr. Gavėnas)

ŠALPOS RATELIS

Šiuo laikotarpiu (rugpiūčio ir rugsėjo mėnesiais) prie Šalpos Ratelio prisidėjo savo įnašu

NPN Cr.200.000

Už auką gili padėka.

VEIKLOS KALENDORIUS

Spalio 13: Pavasario šventė Lituanikoj (BLB)

Lapkričio 10: BLSajungos įsteigimo minėjimas

Lapkričio 24: Spaudos Diena

Gruodžio 14: Jaunimo pasiruošimas Kalėdoms

Gruodžio 21: Skautų Kūčios

Gruodžio 31: N. Metų sutikimas Sajungoj

PADĖKA

Tragiškai mirus mano brangiam sūnui

ANTANUI BALTUŠIUI

nuoširdžiai dėkoju giminėms, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvėse, religinėse apeigose ir palydėjusiems jį į amžino poilsio vietą.

Širdinga padėka nemuniečiams, ypač kurie jį lydėjo motociklo eiseną, choristams, kun. Juozui Šeškevičiui už religines apeigas ir visiems dalyvavusiems septintos dienos Mišiose.

Dėkoju taip pat visiems pareiškusiems užuojauta asmeniškai, laiškais, telegramomis ir per spaudą.

Liūdinti motina

Genytė Lašinskaitė Dirsė

“LITUĀNIA – BALTUŠIS”

Šiomet, kaip jau daugel metų iš eilės, rugsėjo 28 ir 29 dienomis vyko 14-sis Folkloro Festivalis Japonų Kultūros centre.

Šalia lietuvių, kuriuos atstovavo Nemuno ir Rūtelės šokių grupės, dalyvavo ukrainiečiai, vengrai, rusai, japonai, libaniečiai, portugalai, ispanai, vokiečiai, italai, brazilai, lenkai, graikai ir jugoslava.

Festivalis buvo labai gražus. Kultūros namų prieangyje buvo maža paroda, kurioje daugelis festivalyje dalyvavusių tautų išstatė savo rankdarbius ir meno gaminius.

Nemunas ir Rūtelė labai gerai šoko ir publika liko labai patenkinta, ypač sekmadienį. Rūtelė šoko Aštuonytį ir Malūną, o Nemunas Šustą ir Subatėlę. Po programos visi šokėjai, kurių buvo apie 50, pasveikino publiką su skautišku šūkiu “čigaliga, čigaliga...” Buvo taip pat ir jaudinančių momentų, nes Nemunas šoko su gėdulo juosta ant rankovių dėl visų draugo Antano Baltušio mirties, kai programos pranešėjas paprašė publikos minutės tylos. Kitų grupių šokėjai taip pat buvo sujaudinti, nes “Balta” buvo visų gerai pažįstamas. Baltušis su Nemunu dalyvavo 11 kartų Japonų Folkloro Festivalyje, taigi Nemunas prarado didelį draugą ir šokėją.

Antanas Baltušis didžiavosi esąs lietuvis ir stengėsi garsinti Lietuvos vardą. Jis darydavo marškinėlius su lietuviškais simboliais: Vytim Geležiniu Vilku ir su Laisvės Statula su įrašu “Laisvė Lietuvai”. Jaunimas jau laukdavo jo su “LAP krepšiu” pilnu marškinėlių parduvimui. Antanas buvo visų draugas, tiek didelių, kiek mažų ir vis rasdavo būdą žmones pralinksminti. Jis buvo mūsų draugas nuo pat vaikystės, nes buvo prisirišęs prie mūsų kolonijos dalyvauda-

mas stovyklose ir dirbdamas visokius užsiėmimus ypač kun. Saulaičio ir Šulco laikais. Nuo pat vaikystės buvo givus, krėsdavo visokius šposus ir mėgdavo juokauti kas tapo jo charakteristika. Noriu įsivaizduoti, kad jis dabar ir danguje kitus linksmina.

Deja, visai priešingai jo linksmumui, paskutinės dienos buvo labai skaudžios ir jis daug iškentėjo. Esame visi labai nuliūde, kad praradome gerą draugą, bet turime priimti šį atsiskyrimą iš Dievo rankų, kuris yra mūsų Tėvas.

Silvia Bendoraitytė Machado
“Nemunas Ansamblis”

Halina Mošinskienė

SUDIEV

Užmigusiam amžinybėje jaunuoliui
Antanui Baltušui, amžinybėje “Sudiev”
Bet jūs jauni vyrai, merginos puošnios
– lietuviai.

Palydėję draugą į žemės gruodą
Giedojote himną Lietuvos ateities.

Štai kur bręsta naujos atžalos,
Kur daigas bręsta ir auga medžiai
Ir ramus bus poilsis Tau Antanai
Palydėtam Lietuvos laisvės himno
garsais.

Ilsėkis skaistus jaunuoli nelaimėje
žuves,

Ilsėkis ramiai, nes palyda buvo gausi
Kaip ištikima širdis, kukliausio lietuvi
senelės močiutės ašara gaudi.

Lietuvio širdies tylią raudą palydėtas,
Friglusi prie Dievo Motinos kojų
Maldos ir ašarų vainikai,
Ties šviesų taką į Amžinybės rojų.

P. S. su gilia užuojauta šeimai, giminėms ir “Nemuno” draugams ir draugėms.

H. Mošinskienė

MŪSŲ ŽINIOS

VYTO BARAS ATREMONTUOTAS

Praeitą sekmadienį buvo vėl atidarytas Vyto baras. Naujos grindys, plytelės ant sienų, nauji stalai – viskas gražu ir patrauklu. Atidarymo proga Fernandas Tijūnėlis baro lankytojas pavaišino likeriais, ir alum iš bačkos. Vyto baras yra tradicinė lietuvių susitikimo vieta, ypač sekmadieniais po mišių. Tikimės, kad dabar atnaujintame bare lietuviai draugai didesniu skaičium ir dažniau susitiks. ŠIĄ SAVAITĘ JAU BUS GALIMA VYTO BARE ATSIIMTI MŪSŲ LIETUVĄ.

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Šią savaitę spausdiname paminklo statulą iš gipso, kuri jau randasi bronzės liejykloje. Kartu pranešame, kad gavome naujų ir svarbių aukų.

Paula ir Jonas Rimšai	Cr. 1.000.000
Gražvydas Bačelis	Cr. 300.000
Endrikas Guzikauskas	Cr. 50.000
N. N.	Cr. 100.000

Aukotojų skaičius dabar padidėjo iki 88 ir bendrų aukų suma siekia Cr\$. 13.852.850.

Naujiems aukotojams mūsų širdingas, lietuviškas ačiū. Laukiame dar daugiau pagelbos iš visų São Paulo lietuvių.

"IŠVERSTAS" KUN. URBAITIS

Iš Guarujos praneša J.E. Petraitis, kad jis išvertė iš portugalų į lietuvių kalbą "interview", kurį kun. P. Urbaitis davė Saleziečių Biuleteniui ir buvo atspausdintas "Boletim Salesiano" Nr. 4 (1985, liep/rugpj.). Vertėjas pasiuntė minėtą pasikalbėjimą kelių lietuviškų laikraščių redakcijom kartu su originalo "xeroxu".

Pasikalbėjimas ir daugelį Brazilijos Saleziečių Biuletenio skaitytojų supažindino ne tik su lietuvių misionieriaus pergyvenimais komunistinėj Kinijoje, o ir su dabartine Lietuvos padėtimi po sovietine letena.

PIETUS

LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJŲJ RŪMUOSE
SPALIO 6 DIENĄ, 13 VAL.

PIETUS RENGIA MUZIEJAUS IR ARCHYVO KOMISIJA LIETUVIŲ
IMIGRANTŲ PAMINKLO STATYBAI PAREMTI. PO PIETŲ BUS
BINGAS

VISUS KVIEČIAME DALYVAUTI

Šio "ML" numerio

GARBĖS LEIDĖJA MAGDALENA BUITVYDIENE

a. a. vyro POVILO antrųjų mirties metinių proga (spalio 5 d.)

Širdingai dėkojame mielai spaudos rėmėjai ir pagarbiai prisimename didelį patriotą ir spaudos mylėtoją Povilą Buitvydą.

Administracija

P A V A S A R I O S V Ė N T Ė L I T U A N I K O J E

Spalio (outubro) 13 dieną, sekmadienį

Churrasco, Karalaitės rinkimai, šokiai

Rezervuokite vietas – Tel. 216-7880 – A. Rudys

63-7344 – J. Tatarūnas

Rengia: Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA BIBLIOTEKAI

São Paulo Miesto Savivaldybos Bibliotekai – Biblioteca Municipal de São Paulo Mário de Andrade – inž. Algirdo Mošinskio iniciatyva buvo dovanota LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA.

Dovana eina Lietuvių Saleziečių Šv. Kazimiero Parapijos bibliotekos vardu. Buvo gautas toks atsiliepimas: "O Departamento de Bibliotecas Publicas da Secretaria Municipal de Cultura tem o prazer de acusar o recebimento das obras abaixo relacionadas (Lietuvių Enciklopedija – Lithuanian Encyclopedia – Encyclopedie Lituanienne). Agradecendo e contando sempre com a colaboração de V. Sa., (a) Maria Lucin C. Salvatori, Chefe Seção de Doeções, Dupl. e Permutas".

São Paulo Biblioteca Municipal nu-sistačiusi pasikeisti knygų dovanomis.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO STATULA jau baigta ir įteikta į bronzės liejyklą. Skulptoriaus GILDO ZAMPOL atkurta gipsinė statula turi 1.70 m. aukštumą.

SVEIKINAME

mūsų savaitraščio talkininką

STEPĄ NARUŠĮ

gimtadienio proga ir linkime geros sveikatos bei Dievo palaimos.

ML redakcija